

بیشتر صحبت نمایید - کمتر بپردازید

برای اشتراک: ***233*2*1#** را دایل نمایید

برای لغو اشتراک: ***233*2*2#** را دایل نمایید

از افغان بیسیم به افغان بیسیم

6000 دقیقه فقط در بدل 499 افغانی برای 30 روز

HD VOICE

افغان بیسیم
AFGHAN WIRELESS

ارتباط دهنده افغانستان
Connecting Afghanistan

www.afghan-wireless.com

152

صفحه ۸

غنی از توافق با حکمتیار پشیمان است

افزایش ۳۷۰ میلیونی درآمد تصدی مواد نفتی

لیوال: «طرح حل مشکل با پاکستان» را به رهبران حکومت سپرده ایم

اسماعیل خان: شماری جنایت کار برای مردم افغانستان دردسر ساز شده اند

صفحه ۸

طرح نامناسب لباس برای دختران دانش آموز

روشن نیست که کسانی که این نوع لباس را طراحی کرده اند، چه در ذهن شان می گذشت. حتما آنان معیارهای افراط گرایان را در نظر داشته اند. شاید منطق آنان این است که دل افراط گرایان و طرفداران طالبان را به دست بیاورند. اما این روش اشتباه است. طالبان با مکتب رفتن دختران مخالفند، آنان نقش اجتماعی و سیاسی زن را قبول ندارند. آنان که ادبیات افراط گرایان را خوانده اند می دانند که دشمنی آنان با نقش های اجتماعی و سیاسی زنان بسیار عمیق است. بنا بر این هر چه که لباس دختران را نزدیک به معیارهای طالبان طراحی کنید، این گروه و طرفداران شان راضی نمی شوند.

صفحه ۳

طرح لباس دختران دانش آموز جنجالی شد

صفحه ۹

ترس و دلهره؛ حاصل ناامنی های اخیر

از سوی دیگر ناامنی های اخیر در کشور هرات نشینان را نیز متأثر کرده است. برعکس کابل که باشندگان آن از انتحار و انفجار همواره داغ دیده اند، هرات نشینان نیز از ترور، اختطاف و آدم ربایی رنج می برند. زهره وندا، نماینده پارلمان جوانان هرات در مورد وضعیت امنیتی این ولایت می گوید: «هرات در ماه های اخیر گواه حوادث ناگوار زیادی بوده است از جمله قتل های ناموسی، ترورهای سیاسی، محاکم صحرایی از جانب مخالفین مسلح دولت، خودکشی های متأثر از وضعیت امنیتی، سرقت ها و درگیری های مسلحانه در صرافی ها و طلا فروشی ها و سرقت های موترها، موبایل ها و اشیای خانه ها که در مقابل موارد ذکر شده بسیار ناچیز اند و به چشم نمی آیند.»

«گرگ»

در فراه کشته شد

صفحه ۲

اتمر برای حضور در نشست سه جانبه لندن رفت

صفحه ۲

Afghan Cyber ISP/ICT Company

Internet Services all over Afghanistan

- NGOs & Army Camps
- Government Sector
- Private Organizations & Homes
- VSAT
- ICT Solutions
- Wireless

+93 799 19 92 03
+93 789 28 40 40

West of Hanzalah Masjid, Haji Yaqub Square, Shar-e-naw, Kabul-Afghanistan

شرکت خدمات اینترنتی افغان سایبر

وزیر دفاع باید برود

مجلس نماینده‌گان که در وقت رأی اعتماد حتماً قانون‌گذاران غیر حاضر را به تالار می‌آورد، برای استیضاح وزیر دفاع یک رأی کم می‌آورد. به نظر می‌رسد که بار دیگر پول و معامله کار خودش را می‌کند. حمله به ۴۰۰ بستر یک رسوایی بزرگ برای دولت افغانستان بود. این شرم‌ساری کلان باید سبب می‌شد که وزیر دفاع خواب‌برده‌ی کشور داوطلبانه کنار برود. اما به نظر می‌رسد که این وزیر نمی‌خواهد از سمت وزارت دفاع به رغم این رسوایی استعفا کند.

مجلس نماینده‌گان هم قادر نیست که نصاب خودش را کامل کند. روشن است که کامل‌نشدن نصاب هم حاصل معامله است. چرا وقتی که همین وزیر دفاع رأی اعتماد می‌گرفت، نصاب کامل بود؟ به دلیل این که در آن زمان معامله کار خودش را کرده بود. حالا هم برای برخی از نماینده‌گان مجلس حادثه‌ی چهارصد بستر یک گاو شیری شده است. این چیزی است که نماینده‌گان مجلس خودشان می‌گویند. نماینده‌گانی هستند که نزد وزیر دفاع می‌روند، از او امتیاز می‌خواهند تا در بدل آن از تکمیل نصاب جلوگیری کنند.

نماینده‌گانی که در رشوه‌گیری و معامله دست ندارند هم نتوانسته‌اند علیه وزیر بی‌کفایت دفاع در تالار جو ایجاد کنند. صرف مجلس نماینده‌گان قادر است که حقایق پشت پرده‌ی حمله به چهارصد بستر را افشا کند و وزیر بی‌کفایت دفاع را به خانه‌اش بفرستد. اما معامله و فساد نمی‌گذارد. رسانه‌ها اسنادی را به نشر رساندند که نشان می‌داد حداقل یکی از تروریست‌های رویداد چهارصد بستر به امضای وزیر دفاع بر حال در آن شفاخانه به حیث ستاژ تعیین شده بود.

وزیر دفاع به ریاست کشف آن وزارت هم دستور داده بود تا به موتر تروریست شفاخانه‌ی چهارصد بستر مجوز ورود به این شفاخانه بدهد. این آقا، حقیقت است که باید کنار زده شود. رییس جمهور کوریای جنوبی صرف به یک دوست شخصی‌اش کمک کرده بود. او نه کسی را کشته بود و نه اقداماتش زمینه‌ساز حمله‌ی تروریستی شده بود. اما آن رییس جمهور از مردم کوریای جنوبی معذرت خواست و کاخ ریاست جمهوری را ترک کرد.

اما وزیر دفاع خواب‌برده‌ی ما، نمی‌خواهد کرسی‌اش را ترک کند. حتماً طرفداران او در مجلس نماینده‌گان با پرداخت پول به وکیلانی که غیر از معامله‌های کوچک شخصی به هیچ چیز دیگر اعتقاد ندارند، نصاب را بر هم می‌زنند. این جا رییس جمهور هم مسوولیت دارد. رییس جمهور باید اجازه ندهد که وزیر بر حال دفاع به کارش ادامه دهد. صرف «بی‌آب» کردن او در درون شفاخانه‌ی ۴۰۰ بستر و در حضور زخمی‌ها و افسران، کافی نیست. این وزیر باید خانه‌نشین شود. او قبل از این که به وزارت دفاع برسد، رییس کدر و پرسونل وزارت دفاع بود. زمانی که او در این ریاست مسوولیت داشت فساد هم به او جش رسیده بود.

بنا بر این چنین شخص ناکامی نباید در این شرایط جنگی در سمت وزیر دفاع قرار داشته باشد. رییس جمهوری که از نامزدان هر سمت - حتی نامزدان پست بلدی‌ی یک شهر دورافتاده - امتحان می‌گیرد، چگونه به وزیر دفاع بر حالی که توانایی اداره یک ریاست را ندارد، نمره‌ی قبولی داده است. وزیر دفاع باید برود.

اتمر برای حضور

در نشست سه‌جانبه لندن رفت

۸صبح، کابل: شورای امنیت ملی کشور خیر از سفر حنیف اتمر، مشاور امنیت ملی به انگلستان خبر می‌دهد. در خیرنامه‌ی دفتر شورای امنیت ملی کشور آمده است: «مشاور امنیت ملی برای اشتراک در کنفرانس سه‌جانبه‌ی افغانستان، انگلستان و پاکستان راهی لندن شد.» آقای اتمر بر اساس دعوت رسمی

دولت شاهی انگلستان دیروز سه‌شنبه عازم آن کشور شده است. دفتر شورای امنیت می‌گوید «قرار است آقای اتمر در این سفر یک روزه به لندن، در کنفرانسی که به تاریخ پانزدهم مارچ سال جاری به منظور بررسی وضعیت امنیتی منطقه و خلاصا در مورد جستجوی راه حل برای معضل سیاسی ایجاد شده میان افغانستان و پاکستان راه‌اندازی می‌شود، اشتراک کند و با همتایان خود بحث و تبادل نظر کند.»

قرار است در این نشست مارک لیل گرت، مشاور امنیت ملی انگلستان و سرتاج عزیز مشاور سیاست خارجی پاکستان به نمایندگی از کشورهای‌شان اشتراک کنند.

«گ-رگ»

در فراه کشته شد

۸صبح، کابل: وزارت امور داخلی کشور می‌گوید که ملا فضل احمد مشهور به گرگ در ولایت فراه به هلاکت رسیده است. وزارت داخله می‌گوید «این فرمانده

وزارت داخله می‌گوید که در جریان کشته‌شدن ملافضل احمد، درگیری‌ای نیز صورت گرفته است. این وزارت می‌گوید: «در این درگیری، یک پولیس نیز زخم برداشته و به غیرنظامیان نیز آسیبی نرسیده است.»

این وزارت نوشته است: «ملا فضل احمد یکی از فرماندهان مشهور طالبان بود که در فعالیت‌های تخریبی و تروریستی به ویژه حمله بر پوسته نیروهای پولیس ملی در مربوطات ولسوالی پرچمن ولایت فراه سهم فعال داشت.»

به قول این وزارت، نیروهای پولیس ملی آماده‌اند تا هر گونه تحرکات «گروه‌های هراس‌افکن» را سرکوب کرده و زمینه‌ی زنده‌گی امن و آرام را به مردم فراهم سازند.

به چهل و سه خانواده آسیب‌دیده

در فراه مواد غذایی توزیع شد

قریه‌جات و حوالی مرکز ولایت که در اثر حادثه‌های طوفان و باران‌های اخیر خساره‌مند گردیده بودند، از سوی کمیته‌ی حالات اضطرار ریاست آمادگی مبارزه با حوادث طبیعی مواد غذایی توزیع شد.»

۸صبح، کابل: مسوولان ولایت فراه، از توزیع مواد غذایی برای چهل و سه خانواده‌ی آسیب‌دیده از حوادث طبیعی خبر می‌دهند.

محمد ناصر مهری، سخنگوی والی فراه می‌گوید: «برای ۴۳ فامیل از

طالبان دست و پای یک باشنده‌ی

هرات را قطع کردند

جیلانی فرهاد سخنگوی والی هرات وقوع این رویداد را تایید کرده و گفته است که وضعیت صحنه‌ی این مرد بهتر شده است. ولسوالی اوبه در جنوب شرق هرات یکی از ولسوالی‌های نسبتاً ناآرام این

۸صبح، کابل: طالبان دست و پای یک باشنده‌ی ولسوالی اوبه ولایت هرات را قطع کردند. این جوان متهم بوده که دست‌کم یک‌ماه پیش در این ولسوالی دست به سرقت زده است.

اسماعیل خان:

شماری جنایت‌کار برای مردم افغانستان در دسر ساز شده‌اند

۸صبح، هرات: محمد اسماعیل از رهبران جهادی در افغانستان می‌گوید که شماری از جنایت‌کاران و مزدوران کشورهای همسایه برای ملتی در دسر ساز شده‌اند که تا دیروز ابرقدرت‌های جهان را به زانو در می‌آورد. وزیر پیشین انرژی و آب افغانستان گفت ضعف حکومت باعث شده تا این جنایت‌کاران هر روز باعث وارد شدن به تلفات مالی و جانی برای مردم افغانستان شوند.

محمد اسماعیل که در مراسم سی‌وهشتمین سالروز قیام ۲۴ حوت هرات در دشت گازرگاه در شمال این شهر صحبت می‌کرد از مردم خواست تا در «شرایط سخت فعلی» از نیروهای امنیتی افغانستان حمایت کنند.

این عضو ارشد شورای حراست و ثبات افغانستان هم‌چنان تأکید کرد که باید از مجاهدین برای دفاع در مقابل تروریستان استفاده شود و مجاهدین می‌توانند نقش عمده‌ای در تأمین ثبات و آوردن امنیت داشته باشند.

وی دو روز پیش نیز در یک کنفرانس مطبوعاتی از طالبان خواست تا به پروسه صلح بی‌بوندند، زیرا به گفته او با کمک بیگانگان به قدرت رسیده نخواهند توانست.

محمد اسماعیل اخیراً نسبت به وضعیت کنونی امنیتی کشور ابراز نگرانی کرده و از همه رهبران سیاسی کشور خواسته تا به گفته او حس قدرت طلبی را کنار بگذارند و برای نجات افغانستان از بحران‌های کنونی تلاش کنند.

این رهبر جهادی می‌گوید که در حال حاضر افغانستان به یک مصیبت دچار شده است، و مردم افغانستان باید از دولت و نیروهای امنیتی حمایت کنند و نگذارند تا دولت کنونی را بحران بی‌ثباتی و ناامنی‌ها از پای درآورد.

محمد اسماعیل هم‌چنان از یک‌جا شدن گلبدین حکمتیار با دولت، استقبال نموده می‌گوید: «در شرایط فعلی که افغانستان با توطیه‌های بزرگی روبه‌رو است، نیاز است تا کسانی که از دولت دور اند دوباره نزدیک شوند و دولت باید این زمینه را برای‌شان فراهم کند.»

چند روز پیش اسماعیل‌خان هم‌چنان از دولت به خاطر کاهش پوسته‌های مرزی با کشور ترکمنستان انتقاد کرده بود. به گفته او گزارش‌هایی وجود دارد که از طریق ترکمنستان به داخل افغانستان سلاح منتقل و برای مخالفان دولت توزیع می‌گردد.

از سوی نیز این رهبر پیشین جهادی از ادامه جنگ در کشور ابراز نگرانی کرده می‌گوید که اگر مردم در کنار دولت و حکومت اقدام جدی در برابر طالبان نکنند، سال آینده دامنه‌ی این درگیری‌ها گسترده‌تر خواهد شد و این جنگ حتا برخی از کشورهای منطقه را هم در برخواهد گرفت.

قیام بیست و چهار حوت عنوان خیزش مردمی هرات است که در سال ۱۳۵۷ علیه حکومت وقت به رهبری حفیظ‌الله امین اتفاق افتاد.

پس از آن، همه ساله در ۲۴ حوت هزاران تن از مردم در هرات در منطقه‌ای موسوم به دشت شهدا در شمال هرات گرد هم می‌آیند و از این روز تجلیل می‌کنند.

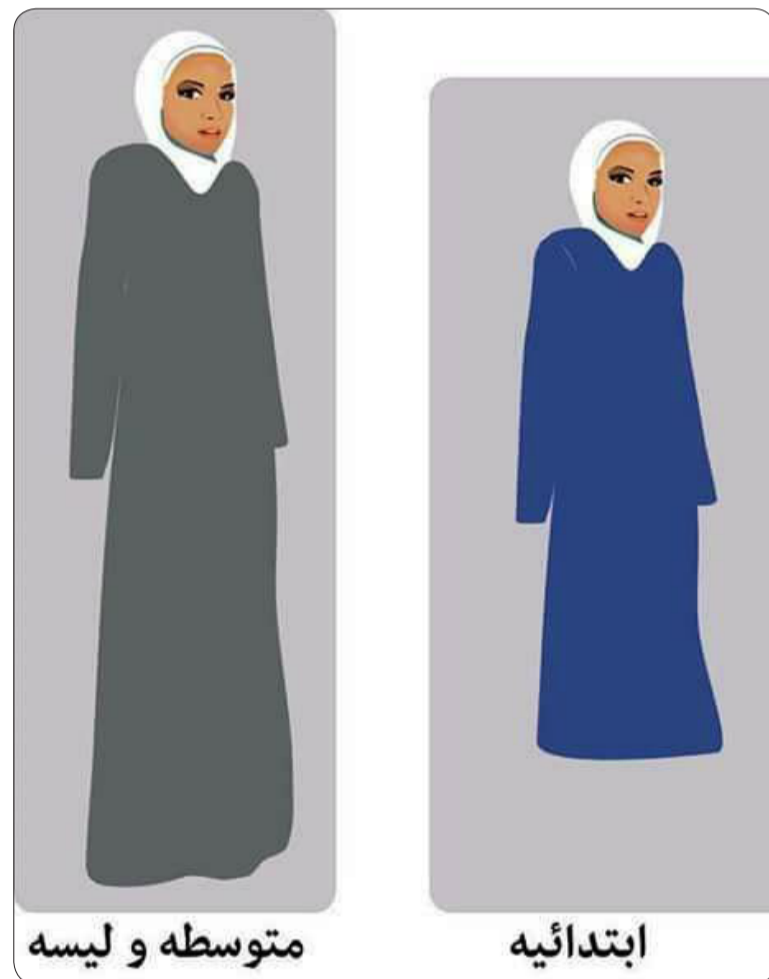
طرح لباس دختران دانش آموز جنجالی شد

حسن کریمی

وزارت معارف کشور طرح جدید لباس برای مکاتب دخترانه را روز سه‌شنبه منتشر کرد. این طرح با واکنش‌ها و انتقادهای گسترده مواجه شده است. در پیش‌نمایی که وزارت معارف منتشر کرده، پیداست که دو دختر لباس‌های شبیه لباس‌های عربی را پوشیده‌اند، رنگ یکی از لباس دختران آبی و از دیگری فولادی است.

سمیع حامد، شاعر و نویسنده کشور در مورد این طرح در صفحه فیس‌بوکش نوشته است: «این شوخی است یا جدی؟ به جای سیاه و سفید در این صورت هر دو رنگ دیگر را که جاگزین کنید، مفهومی "سیاه و سفید" است. مگر مادرزگ‌ها و مادران ما این‌گونه لباس می‌پوشیدند؟ حتی مادر ملا عمر در زندگی خود چنین لباسی را دیده بود؟ (چه رسد به پوشیدنش).» محمدکبیر حقم، رییس نشرات و اطلاعات وزارت معارف می‌گوید: «در گذشته یونیفورم دختران مکاتب پیراهن و تنبان سیاه با چادر سفید بود. انتقادها

یکی از جامعه‌شناسان کشور می‌گوید که در هیچ یک از مناطق افغانستان زنان لباس دراز تا بجلک پای نمی‌پوشند. این نوع لباس بیشتر در کشورهای عربی رایج است. عرب‌ها از این لباس‌ها بیشتر به دلیل هوای گرم و مرطوب استفاده می‌کنند و زمانی که این لباس را به تن می‌کنند، به طور معمول از پوشیدن زیرپوشی خودداری می‌کنند. در مناطقی سردسیر و خشک که چهار فصل سال به طور معمولی وجود دارد، مردم این مناطق پیراهن‌های کوتاه می‌پوشند و در عوض تنبان به تن می‌کنند، زیرا به ویژه در فصل زمستان، گرم‌نگه‌داشتن بدن و پاها به صورت جداگانه صورت می‌گیرد تا به این ترتیب بدن از گزند سرما و گرمای بیرونی محفوظ بماند. البته در کشورهای عربی، افزودن چادر یا روسری که تنها صورت افراد نمایان است، نیز هدف این بوده تا سر و صورت از تابش مستقیم آفتاب محفوظ و نیز از گرد و خاک در امان بماند. به گفته این جامعه‌شناس، طرح جدید

مطرح شد که در ایام تابستان این رنگ حرارت جذب می‌کند و باعث اذیت دختران می‌شود. وزارت معارف با در نظر داشت همین نکته به شورای علمی خود وظیفه داد تا روی طرح جدید لباس کار کنند. طرح لباس جدید دختران مکاتب از صنف اول تا ششم پیراهن و تنبان با رنگ آبی روشن، پیراهن کوتاه تا زانو و از صنف هفتم تا دوازدهم پیراهن و تنبان با رنگ فولادی، پیراهن دراز تا ساق پا و چادر دختران مکاتب نیز سفید رنگ است.

وزارت معارف امسال طرح این یونیفورم را نهایی ساخته و شورای وزیران این طرح را نیز تأیید کرده است.

بتول محمدی نویسنده و فعال حقوق زن می‌گوید: «این لباس‌ها به هیچ وجه مناسب دختران مکتب نیست. چهره دختران را زشت می‌کند، چگونه راه بروند؟ چگونه تفریح کنند؟ این لباس شبیه لباس‌های عربی است.»

مکاتب در این مناطق زمین‌لرزه رخ بدهد، معلوم نیست که شاگردان مکاتب دخترانه به خاطر بیرون شدن از ساختمان مکاتب، با داشتن چنین لباسی چقدر خواهند توانست با سرعت خود را به یک ساحه امن برسانند.»

این جامعه‌شناس در باره‌ی این طرح لباس جدید علاوه می‌کند: «واکنش دانش‌آموزان برای مصون شدن‌شان از حملات تروریستی نیز مهم است.» او می‌گوید: «اگر یک شاگرد مکتب در یک حادثه گیر بماند، داشتن یک چنین لباسی سبب خواهد شد تا آن شخص نتواند به راحتی خودش را به یک نقطه امن برساند، زیرا این لباس سبب می‌شود تا سرعت قدم‌زدن کاهش یابد و برای فرد مانع ایجاد کند. مساله‌ی آزار و اذیت‌های خیابانی را می‌توان به این مشکلات افزود. همه می‌دانیم که دختران مکاتب در همه مناطق کشور به صورت گسترده از سوی اراذل و اوباش خیابانی مورد آزار و اذیت قرار می‌گیرند. داشتن یک چنین لباسی برای یک دختر دانش‌آموز می‌تواند توانایی او را برای فرار از یک چنین معرکه‌هایی را نیز کاهش دهد.»

در همین حال، رحیمه جامی، عضو مجلس نمایندگان در مورد یونیفورم تازه برای دختران دانش‌آموز می‌گوید به عنوان کسی که سال‌ها مدیر مکتب بوده، همان یونیفورم سابق بهترین لباس برای دختران می‌باشد. او می‌گوید: «این یونیفورم جدید برای دختران از صنف هفتم تا دوازده نامناسب و خیلی دراز و دست‌وپا گیر است. لباس شاگرد یک مکتب طوری باشد که در آن احساس راحتی کند و لباس راحت باشد. نه آن قدر دراز و نه آن قدر کوتاه. دختران با لباس بلند چگونه ورزش کنند؟ اگر حادثه‌ای ناگوار رخ دهد چگونه از همان مکان زود دور شوند؟»

نفیسه، معلم مکتب اسماعیل حسن‌زی در شهر کابل است. او در مورد رنگ یونیفورم جدید دختران مکاتب موافق است و می‌گوید که رنگ آبی و فولادی رنگ‌های خوبی‌اند، اما با اندازه‌ی بلندی لباس دختران صنف هفتم تا دوازده مخالف است. او می‌افزاید: «چگونه دختران در بین صنف با این لباس‌های بلند از میان چوکی‌ها رفت و آمد کنند، آن‌ها چگونه ورزش و تفریح کنند، لباس مکتب دختران باید مناسب باشد و در آن احساس راحتی کنند.»

کبیر حقم می‌گوید که این لباس برای سال ۱۳۹۶ خورشیدی جبری نیست. اگر شاگردان مکاتب عکس‌العمل نشان بدهند، امکان تغییرش نیز هست. آقای حقم در مورد انتقادهای می‌گوید که این طرح تنها در یک کارتن و عکس نشان داده شده و اصل دیزاین را مردم ندیده است. به قول او، درازی لباس به خاطر عرف افغانی و اسلامی در نظر گرفته شده است.

حالا به باور جامعه‌شناسان، سوال اصلی این است که دست‌اندرکاران وزارت معارف با چه دلیلی این چنین لباسی را طراحی کرده‌اند و می‌خواهند آن را در مکاتب دخترانه کشور معرفی کنند. آنان می‌گویند که اگر یک یونیفورم رسمی فاقد عناصر فرهنگی و تاریخی یک کشور باشد، با آب و هوای کشور سازگار نباشد و نیز به لحاظ عملی مشکل‌ساز باشد، پس چه منطقی در پشت طراحی این مسأله جز کاپی‌برداری از فرهنگ بیگانه وجود دارد.

لیوال:

«طرح حل مشکل با پاکستان» را به رهبران حکومت سپرده‌ایم

زینب فرهمند

وزارت سرحدات، اقوام و قبایل افغانستان می‌گوید که این وزارت برای حل مشکلات موجود با پاکستان طرح و پیشنهادهای خود را به ریاست جمهوری و ریاست اجرایی پیشنهاد کرده است.

عبدالغفور لیوال سرپرست وزارت سرحدات و قبایل منازعات اخیر با پاکستان را جنگ اعلام‌ناشده‌ی منطقه‌ای خوانده و می‌گوید که نباید چالش‌های افغانستان و پاکستان را تنها ناشی از منازعه‌ی تاریخی دیورند دانست.

او گفت: «ما طرح و راه‌حل‌های مشخص را به هر دو مقام ریاست کشور پیشنهاد کرده‌ایم، تا آن‌ها هدایت بدهند و این مسأله در چوکات منافع مردم افغانستان پی گیری شود.»

آقای لیوال گفت که این وزارت با برخی از بزرگان قبایل در ولایت‌های کنر، جلال‌آباد و برخی نقاط دیگر اطراف دیورند گفت‌وگو کرده است.

لیوال می‌گوید که دید و خواست مردم دو سوی دیورند در مورد نزاع افغانستان با پاکستان ضروری است و در باره‌ی این که پاکستان می‌خواهد دروازه‌ی جدید در سرحدات خود با افغانستان بسازد باید نظر قبایل دوسوی مرز نیز مد نظر گرفته شود. سرپرست وزارت سرحدات، اقوام و قبایل می‌گوید که باید جرگه‌ی مردمی تشکیل شود تا دیده شود که نظر مردم دو سوی مرز در این مورد باره چی است. او گفت: «راده‌ی سیاسی مردم این مناطق برای ما مهم است.»

آقای لیوال می‌گوید: «در مورد این که پاکستان به خاک افغانستان تعرض داشته و راکت‌پراکنی کرده است، افغانستان به شورای امنیت سازمان ملل متحد نیز شکایت کرد، اما با وجود تلاش‌های دیپلوماتیک افغانستان، این مشکل حل نشد، با آن هم افغانستان در طول تاریخ ثابت کرده است که حق خود را می‌گیرد.» او از سوی دیگر می‌افزاید که افغانستان کشوری محاط به خشکه است و حق دسترسی به آب‌های آزاد را دارد. بر اساس تفاهم‌نامه‌های جهانی، پاکستان حق ندارد که ترانزیت افغانستان را قطع کند.

وی می‌گوید که وزارت سرحدات، اقوام و قبایل متعهد است پیش‌آمدها را از نزدیک بررسی کرده و نتایج بررسی‌های خود را در اختیار مردم و مقام‌های مسوول افغانستان بگذارد، همین طور به صورت یک جرگه با مردم قبایلی اطراف دیورند گفت‌وگو کرده و نظر مردم را دریابد. در عین حال سرپرست وزارت سرحدات،

سرپرست وزارت

سرحدات، اقوام و

قبایل افغانستان

می‌گوید که بهتر

است پاکستان به جای

این که در سرحدات

افغانستان خانه‌های

مردم را تخریب

می‌کند و یا راه‌های

با افغانستان را

می‌بندند، کمپ‌های

تروریستی مستقر در

خاک خود را پاک‌سازی

کند، زیرا امنیت

تمام منطقه را این

پایگاه‌های تروریستان

مورد تهدید قرار

داده است.

اقوام و قبایل می‌گوید که از آسیب‌های وارده بر مردم در اطراف دیورند ناشی از حملات پاکستان این وزارت ارقامی در دست ندارد. او حالت مناطق راکت‌خورده را نظامی خواند.

آقای لیوال گفت: «این مناطق به مناطق غیر قابل نفوذ بدل شده است، بیشتر این مناطق تخلیه شده است و برخی از مردم قبایلی به عنوان بی‌جا شده و پناهنده به این سوی مرز آمده‌اند.»

سرپرست وزارت سرحدات، اقوام و قبایل افغانستان می‌گوید که بهتر است پاکستان به جای این که در سرحدات افغانستان خانه‌های مردم را تخریب می‌کند و یا راه‌هایش با افغانستان را می‌بندند، کمپ‌های تروریستی مستقر در خاک خود را پاک‌سازی کند، زیرا امنیت تمام منطقه را این پایگاه‌های تروریستان مورد تهدید قرار داده است.

پس از حمله به زیارت لعل‌شهباز قلندر در ایالت سند پاکستان، این کشور ادعا کرد که این حمله در خاک افغانستان طراحی شده است. پاکستان تنها به این سخن اکتفا نکرد و مناطقی از کنر و جلال‌آباد را راکت‌باران کرد که در پی آن، ده‌ها تن کشته و زخمی و صدها خانواده بی‌جا شدند. در ادامه‌ی آن، اسلام‌آباد بندرگاه‌هایش با افغانستان را نیز به روی ترافیک بست.

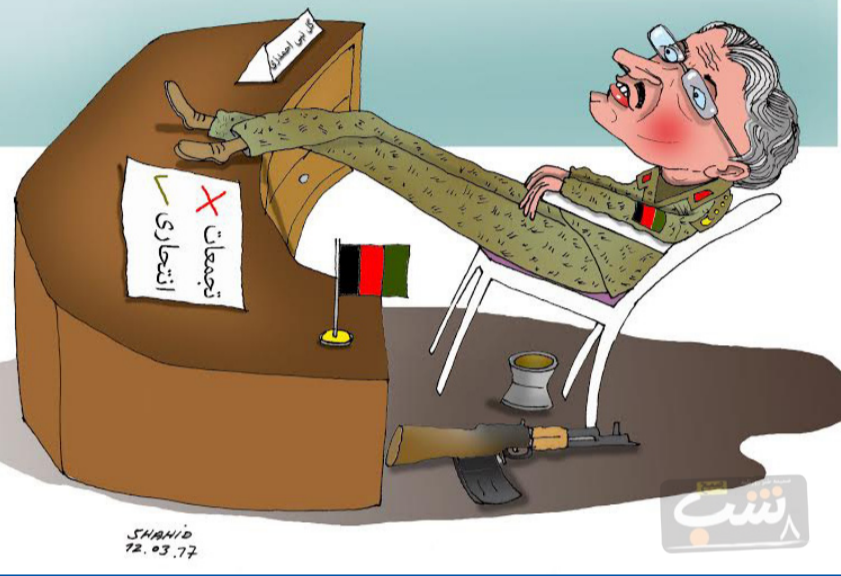
دبیر بخش طنز: موسی ظفر ♦ صفحه آرا: غلامرضا مجیدی ♦ کاریکاتور: عتیق الله شاهد

معاون رییس دفتر وزیر دولت در امور اصلاحات در
سکتور امنیتی و رییس بورد عالی نظارت بر تعیینات
افسران ارشد قوای دفاعی و امنیتی افغانستان...
هر کسی که باشد، با این عنوان بدبخت است.

سال اول ♦ شماره مسلسل ۳۷ ♦ چهارشنبه ۲۵ حوت ۱۳۹۵

بارید ابر بر گل پژمرده ای و گفت
من گل زیاد دیده ام، ابلق ندیده ام

ما از درون شادیم

نیست. هرچه زاویه ما با محل انفجار شیک و باکلاس باشد، به همان اندازه احساس شادی می‌کنیم. «شادی گفتم، داکتر صاحب یادم آمد. در صحن شفاخانه چهارصد بستر خیلی شاد عکس گرفته بود. کجاست این ناجوان؟ چندان دیده نمی‌شود.» شما را به‌خدا، تاهنوز شنیده‌اید کسی از نشر اخبار انفجار و تیراندازی لذت برده باشد؟ ما می‌بریم؛ هم در سطح انفرادی، هم در سطح دولتی. در سطح دولتی، سه نهاد امنیتی سه نوع گزارش دقیق از محل حادثه، تعداد کشته شدگان، تعداد تروریستان و نوعیت حمله نشر می‌کنند که هیچ کدام با دیگری جور نمی‌آید. هر سه نهاد از گزارش خود راضی‌اند و از «شیر شدن» آن در فیسبوک، در حد خواب صبح کیف می‌کنند. «خواب گفتم وزیر دفاع یادم آمد. در کابل است؟» محکومیت شدید که به اندازه یک متقال هم شادی ندارد، برای مقامات دولتی افغانستان شادی‌زا است. قبلا وقتی حمله صورت می‌گرفت، فقط تقبیح می‌شد. مقامات وقتی دیدند در تقبیح لذتی نیست، شروع کردند به محکوم کردن. پس از چندی پی بردند که محکومیت آخر شادی نیست. در این اواخر شدت را نیز با محکومیت مخلوط می‌کنند تا به اوج ستاره‌های آسمان پرواز کنند. «ستاره گفتم، آن صاحب ستاره و بوریا دار یادم آمد. مزار بود. پس کابل آمده یا نه؟»

من خودم باورم نمی‌شد که تشکیل کمیسیون برای بررسی محل رویداد شادکننده باشد. می‌گفتم کمیسیون را چه به شادی. حالا می‌بینم که جان شادی در کمیسیون است. کافیتست اعضای کمیسیون با سیستم آشنایی داشته باشند و بخش‌های شاد گزارش را شکار کنند و در مواقع لازم از آن کار بگیرند. «شکار گفتم، آن مرد صالح یادم آمد. می‌گویند وزیر شده. راست است؟» اگر حمله بد است و موجب قتل مردم می‌شود، یک شادی بزرگ در عقب آن نهفته است که خیلی وقت‌ها شما نمی‌بینید. کشتن طراح حمله، آن‌هم نه یک‌بار، که سه بار، از جمله مواردی است که دل‌خوشی را با لاری در پای خلق می‌ریزد. کافیتست آدم برای یک لحظه چشم خود را از روی زشتی‌ها بردارد و به شادی‌های پنهان در عقب حمله نگاه کند. «عقب گفتم، معاون صاحب اول یادم آمد. این روزها دفتر می‌آید؟ کارهای سازنوالی کجا رسید؟»

در دنیا هر چیز را می‌شود خرید، الا شادی. کسانی که در کشورهای غربی زندگی می‌کنند، سرک پخته دارند، امنیت دارند، انگلیسی بلد هستند، دهن‌شان بوی نمی‌دهند، اما شاد نیستند. برعکس، در افغانستان امکانات نیست، امنیت نیست، رئیس‌جمهور ما جیغ می‌زند، شادواری کثافات را نمی‌برد، آپندیس ما درد می‌کند، اما شاد هستیم. «راستی، آپندیس گفتم معاون اول ریاست‌اجرائی یادم آمد. کسی می‌داند انجنیر صاحب کجاست؟ دیر است احوال ندارم.»

ها! می‌گفتم شادی با پول خرید می‌شود. شادی در درون انسان نهفته است که باید کشف شود، و مردم افغانستان در کشف آن ید طولی دارند. در غرب یک بالون گاز انفجار می‌کند، مردم تا یک سال به همدیگر تسلیت می‌گویند و پشت همدیگر را می‌مالند. اینجا طالب نصف ملت را به خاک سیاه می‌نشانند، نصف دیگر از خنده ضعف می‌کند. «خاک سیاه گفتم، انجنیر صاحب یادم آمد. کتاب خود را خلاص کرد یا نه؟» خوب، عرض‌ام اینجا بود که ما طبیعتاً شادیم. از متن غم، شادی استخراج می‌کنیم و از پیکر فرسوده بوی جوانی می‌شنویم. انتحار و حمله گروهی را که می‌دانید چیست؟ همین که وقتی اتفاق می‌افتد، صد-دو صد نفر کشته و زخمی می‌شود. هیچ کس فکر نمی‌کند در انفجار و انتحار ذره‌ای شادی نهفته باشد، ولی ما به اثبات رسانیده‌ایم که هست. کم هم نیست، خیلی زیاد است. ببینید چطور!!!

فاصله ما با انفجار یکی از مواردی است که ما را شاد می‌کند. هرچه فاصله کم باشد، شادی ما بیش است. مثلا کسی که می‌نویسد، «صد میتر با محل انفجار فاصله داشتیم؛ خدا را شکر که زنده بیرون شدم» خوب است؛ لایک و کامنت می‌گیرد، اما به‌هیچ‌وجه به پای کسی نمی‌رسد که این فاصله را بیست میتر می‌نویسد. کسی که در ده میتری انفجار بوده، برعلاوه لایک و کامنت یک بغل‌کشی رئیس‌جمهور هم نصیب‌اش می‌شود، ولی هیچ کس به اندازه آن قندولکی که در نیم میتری انتحاری بوده، خوش‌بخت نیست. درست است که مرده، ولی تبریک باشد، روح‌اش شاد شده. «روح گفتم باز انجنیر صاحب یادم آمد. اگر چیزی از ایشان می‌دانید، شما را به جان خاله‌تان با من هم شریک کنید.» مورد دوم شادی، شادی تصویری است. لذتی که در عکس گرفتن از محل انفجار است، در نایت کلب دویی

Roghan AF 12:01 AM 100% battery

Gul Hekmatyar Online Me, Hasht e Shab Online

انجنیر صاحب سلام. در رابطه به یکی از کتاب‌های شما کمی معلومات می‌خواستم.

السلام علیکم و رحمة الله و برکاته. مهربانی و روره.

انجنیر صاحب، یک سوال داشتم. این کتاب «عمق اندیشه در ادیان ابراهیمی» را چه زمان نوشتید؟

برادر محترم، دقیق به یادم نیست فکر کنم نشر و تالیف آن در دهه هشتاد صورت گرفته بود. والله اعلم.

انجنیر صاحب!!! بسیار هوایی فیر نمی‌کنید؟

برادر مخلص، لطفا ادب را مراعات کنید. مشکل شما چیست؟

مشکل من این است که آن عنوان کتاب را که من در بالا ذکر کردم، اصلا کتابی به این اسم نوشته نشده. فقط خواستم شما را امتحان کنم که واقعا ۱۱۸ عنوان کتاب نوشته‌اید یا نه.

تف بر تخم تو کثافت. تو کافر هستی. تو کمونیست هستی. نوکر دونالد ترامپ، نوکر انگلیس، نوکر کشور دوست پاکستان، نوکر ایران، نوکر جنرال السیسی. برو گم‌شو.

انجنیر صاحب، ببخشید. آخرین سوال است. دیگر سوال نمی‌کنم. کتاب «د راکت خواگه دزونه» را چه وقت نوشته‌اید؟

باش من کابل بیایم. «خواگه دزونه» را برایت نشان می‌دهم. چوچه هیتلر.

درست است، انجنیر صاحب. بخیر بیایید. منتظر آثار بعدی شما هستیم. بای

Type a message ...

بانک بین المللی افغانستان

Afghanistan International Bank

AIB

Statement of Financial Position

As at 31 December 2016

Note	31 December 2016 AFN '000'	31 December 2015 Restated AFN '000'	01 January 2015 Restated AFN '000'
ASSETS			
Cash and balances with Da Afghanistan Bank	5	10,452,572	17,816,406
Balances with other banks	6	6,606,085	5,042,671
Placements – net	7	19,313,157	19,797,852
Investments – net	8	14,382,579	13,532,385
Loan and advances to customers – net	9	3,729,388	3,457,852
Receivables from financial institutions	10	522,484	172,482
Operating fixed assets	11	1,625,342	1,047,317
Intangible assets	12	527,457	572,948
Deferred tax assets	13	21,440	20,641
Other assets	14	1,007,100	459,885
Total assets		58,187,604	61,920,439
LIABILITIES			
Customers' deposits	15	54,077,642	57,997,526
Deferred income		15,824	27,110
Deferred tax liabilities		-	14,604
Other liabilities	16	193,068	207,565
Total liabilities		54,286,534	58,232,201
EQUITY			
Share capital	17	1,465,071	1,465,071
Capital reserves	18	218,600	192,646
Retained earnings		2,211,835	2,053,817
Surplus/(deficit) on revaluation on available for sale investments – net		5,564	(23,296)
Total equity		3,901,070	3,380,867
Total equity and liabilities		58,187,604	61,920,439
Contingencies and commitments	19		

Chief Executive Officer

Chief Financial Officer

Chairman

Statement of Comprehensive Income

For the year ended 31 December 2016

Note	31 December 2016 AFN '000'	31 December 2015 Restated AFN '000'
Interest income	20	1,071,271
Interest expense	21	(13,346)
Net interest income		1,057,925
Fee and commission income	22	788,349
Fee and commission expense	23	(31,492)
Net fee and commission income		756,857
Income from dealing in foreign currencies	24	144,023
		1,958,805
Other income/(expense)	25	55,717
(Loss)/gain on sale of securities		(477)
Provision on placements		(65,222)
Provision on investments		(1,788)
Provision against loan losses		(79,818)
General and administrative expenses	26	(1,299,302)
PROFIT BEFORE INCOME TAX		567,915
Taxation	27	(48,843)
PROFIT FOR THE YEAR		519,072
OTHER COMPREHENSIVE INCOME		
Items that may be classified to profit and loss subsequently		
Net changes in fair value of available for sale financial instruments		36,554
Related tax		(7,215)
Other comprehensive income/(loss), net of tax		29,339
TOTAL COMPREHENSIVE INCOME FOR THE YEAR		548,411
Earnings per share	30	17.30

Chief Executive Officer

Chief Financial Officer

Chairman

Statement of Cash Flows

For the year ended 31 December 2016

Note	31 December 2016 AFN '000'	31 December 2015 Restated AFN '000'
CASH FLOWS FROM OPERATING ACTIVITIES		
Profit for the year		487,687
Adjustments for:		
Provision against loans and advances	79,818	98,873
Depreciation	50,651	44,805
Amortization	99,056	73,508
Provision on investment	1,788	13,555
Provision on placements	65,222	24,623
Effect of exchange rate fluctuation on cash held	-	(2,687,947)
Net interest income	(1,057,925)	(1,074,726)
Income tax expense	48,843	65,451
	(193,475)	(2,954,171)
Changes in operating assets and liabilities		
Receivable from financial institutions	(350,004)	(69,465)
Required reserve maintained with DAB	244,839	(298,275)
Cash margin held with other banks	8,962	128,487
Loans and advances to customers – net	(351,353)	(667,003)
Other assets	(309,771)	5,061
Deferred income on commercial letter of credit and guarantees	(11,286)	18,579
Customers' deposits	(3,919,884)	5,089,179
Other liabilities	(14,497)	(15,271)
	(4,896,468)	1,237,121
Interest received	998,190	998,702
Interest paid	(13,346)	(6,016)
Income tax paid	(221,219)	(108,993)
Net cash (used in)/from operating activities	(4,132,843)	2,120,814
CASH FLOWS FROM INVESTING ACTIVITIES		
Capital work-in-progress	(586,110)	(545,402)
Acquisition of operating fixed assets	(42,568)	(55,309)
Acquisition of intangible assets	(53,565)	(87,362)
Placements (with maturity more than three months)	(3,746,107)	(2,077,591)
Investments	(815,904)	849,455
Net cash used in investing activities	(5,244,254)	(1,916,209)
CASH FLOWS FROM FINANCING ACTIVITIES		
Dividend paid	(335,100)	(144,000)
Net cash used in financing activities	(335,100)	(144,000)
Net (decrease)/increase in cash and cash equivalents	(9,712,197)	60,605
Cash and cash equivalents at 01 January	28,171,173	25,422,621
Effect of exchange rate fluctuation on cash held	-	2,687,947
Cash and cash equivalents at 31 December	18,458,976	28,171,173

Chief Executive Officer

Chief Financial Officer

Chairman

Statement of Changes in Equity

For the year ended 31 December 2016

	Share capital AFN '000	(Deficit)/surplus on available for sale investments AFN '000	Capital reserve AFN '000	Retained earnings AFN '000	Total AFN '000
Balance as at 31 December 2014	1,465,071	13,020	168,262	1,431,185	3,077,538
Effect of restatement due to prior period errors (refer to note 33)	-	-	-	303,329	303,329
Balance as at 31 December 2014 Restated	1,465,071	13,020	168,262	1,734,514	3,380,867
Balance as at 01 January 2015	1,465,071	13,020	168,262	1,734,514	3,380,867
Profit for the year – restated	-	-	-	487,687	487,687
Other comprehensive income, net of tax:					
Fair value reserve (available-for-sale financial assets):					
Net change in fair value	-	(45,395)	-	-	(45,395)
Related tax	-	9,079	-	-	9,079
Total comprehensive income – restated					
Transferred to capital reserve	-	-	24,384	(24,384)	-
Transactions with owners of the bank					
Dividend paid	-	-	-	(144,000)	(144,000)
Balance as at 31 December 2015 – restated	1,465,071	(23,296)	192,646	2,053,817	3,688,238
Total comprehensive income					
Profit for the year	-	-	-	519,072	519,072
Other comprehensive income, net of tax:					
Fair value reserve (available-for-sale financial assets):					
Net change in fair value	-	36,554	-	-	36,554
Reclassification adjustments relating to available for sale investments disposed off during the year – net	-	(477)	-	-	(477)
Related tax on:					
Available for sale financial assets	-	(7,310)	-	-	(7,310)
Loss on disposal available for sale investments during the year	-	95	-	-	95
Total comprehensive income					
Transferred to capital reserve	-	-	25,954	(25,954)	-
Transactions with owners of the bank					
Interim dividend paid	-	-	-	(335,100)	(335,100)
	-	28,862	25,954	158,018	212,834
Balance as at 31 December 2016	1,465,071	5,564	218,600	2,211,835	3,901,072

Chief Executive Officer

Chief Financial Officer

Chairman

بانک بین المللی افغانستان
Afghanistan International Bank

AIB

Afghanistan International Bank

Financial Statement
for the year 2016

راپور مالی سال ٢٠١٦
بانک بین المللی افغانستان

د افغانستان بین المللی بانک
٢٠١٦ کال مالی رپورت

Independent Auditor's Report

Ernst & Young Ford Rhodes Sidat Hyder
Chartered Accountants Tel: +93 (0) 752 055 025
House 1013, Street 2 ey.kbl@af.ey.com
Shirpoor road, Kabul ey.com/pk
Afghanistan

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT TO THE SHAREHOLDERS OF AFGHANISTAN INTERNATIONAL BANK

Opinion

We have audited the accompanying financial statements of Afghanistan International Bank (the Bank), which comprise the statement of financial position as at 31 December 2016, and the statement of comprehensive income, statement of changes in equity and statement of cash flows for the year then ended, and a summary of significant accounting policies.

In our opinion, the financial statements give a true and fair view of the financial position of the Bank as at 31 December 2016, and its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with the accounting framework as stated in note 2 to the financial statements.

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the Bank in accordance with the ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements in Afghanistan, and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Other Matter

The financial statements of the Bank for the year ended 31 December 2015 were audited by another auditor who expressed an unmodified opinion on those statements on 19 March 2016.

Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the accounting framework as stated in note 2 to the financial statements and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Bank's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Bank or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Bank's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

Ernst & Young Ford Rhodes Sidat Hyder

Ernst & Young Ford Rhodes Sidat Hyder
Chartered Accountants
Date: 11 March 2017
Kabul, Afghanistan
Engagement Partner: Shabbir Yunus Khairullah

بانک بین المللی افغانستان
Afghanistan International Bank

AIB

You Partner for Growth

همکار ترقی شما!

ستاسو د پرمختګ ملګری

www.aib.af

255 Customer Care
خدمات مشتریان

به عنوان نمونه مطرح کرد، یک بحث مکتوم بود که باید به روی بستر بحث‌های ادبی می‌آمد. امروز از صدا سلطانی، مهتاب ساحل، لیمه افشید و برخی دیگر می‌توان به عنوان نمونه‌های عصیان‌گر در شعر یاد کرد. با این حال، آنچه مسلم است این است که ادبیات پارسی هنوز نتوانسته است تجربه‌های نوینی از عصیان را که در شعر نو دنیا تجربه و تکرار می‌شود، به خوبی تمثیل و تجربه بکند. دلیلش هم این است که سنت‌های حاکم بر وضعیت زندگی ما به حدی دست و پا گیراند که در بهترین وضعیت تلاش ما این است که مبتنی بر شرایط موجود حرکت کنیم و مبتنی بر شرایط موجود تصمیم بگیریم.

این مورد اما در شعر متقدمان ادبیات به خوبی رعایت شده است. شاید نسل مولوی و سعدی بیشتر از نسل کنونی دغدغه‌های ناشی از ترس از جماعت داشت و شاید هم زمینه‌های قانون‌گریزی در آن شرایط به مراتب بیشتر بود. این که برخی از قوانین در زمینه‌ی پرداختن به مسایل اجتماعی از طریق ادبیات دست‌وپا گیر اند، یک امر مسلم است. اما گریز از قواعد تحمیل‌شده‌ی اجتماعی و گریز از فضای اختناق‌آور سنتی شاید درسی بوده است که مولانا با عصیان در شعر برای ما داده است.

عصیان در شعر می‌تواند به سادگی شکستن یک هنجار شکلی در شعر باشد و یا هم به گستردگی مطرح‌ساختن مسایل اجتماعی دست‌وپا گیر باشد. شکستن وزن در شعر، فرار از قاعده‌های شکلی شعر، به هم‌ریختگی محتوای شعر و یا هم مطرح‌ساختن مباحث ایروتنیک، خداستیز، قانون‌گریز و سایر موارد در طول تاریخ ادبیات به عنوان نمونه‌هایی از عصیان شناخته شده‌اند.

اکنون جدا از آنچه که محتوای نشست ادبی آمستردام به ارمان آورد، نفس برگزاری این نشست نیز برای ایجاد فضای همکاری و رسمیت‌بخشیدن و نظم‌دادن به نشست‌های ادبی در بیرون از مرزهای افغانستان مهم بود. البته مهم‌تر این که این نشست، رضاکارانه برگزار شد و اشتراک وسیعی را نیز در پی داشت. کارگزاران این نشست به این باور اند که این اقدام در سال‌های بعدی با مباحث محوری جدیدی در زمینه‌ی ادبیات پی گرفته خواهد شد و ادامه خواهد یافت.

از شاعران خوب و یکی از روزنامه‌نگاران و نویسندگان موفق سرزمین ما است که در آن شب حضور داشت.

همین‌گونه شماری دیگر از شاعران و نویسندگان از جمله ابراهیم امینی، مژگان ساغر، حمیده میرزاد و برخی دیگر در باره‌ی بار عصیان در شعر فارسی سخنرانی کردند و ظرفیت زبانی فارسی و فضای مساعد شعر فارسی را برای عصیان‌گری بررسی کردند. ترانه‌های اعتراضی شکیب مصدق نیز که در پیوند به ظرفیت‌های شعر اعتراضی و شعر عصیان‌گر اجرا شد، یکی دیگر از بُعدهای زیبایی این نشست فرهنگی بود. شکیب مصدق که از او به عنوان بنیان‌گذار و یا هم شکل‌دهنده‌ی ترانه‌های اعتراضی در افغانستان نام برده می‌شود، از مدتی به این سو در آلمان به سر می‌برد و بیشتر آهنگ‌های سال‌های پسین‌اش نیز در آلمان ساخته شده‌اند.

در بخش شعر، فضا برای عصیان‌گری‌های شاعرانه‌ی شماری از شاعران معترض خوب فراهم بود. شهیر داریوش که شعرهایش مایه‌های جدی از اعتراض در برابر وضعیتی که تفسیرهای تاریخی و دینی ایجاد کرده‌اند، دارد، نیز شعر خواند. پرویز کاوه، سهراب سیرت، ابراهیم امینی، مژگان ساغر، حمیده میرزاد، میترا عاصی، تانیا عاکفی، احسان نیازی، پرنیان صادقیان، حامد خاوری و شماری دیگر نیز شعرهای‌شان را خواندند. این برنامه از سوی نگارنده‌ی این سطور (صنم عنبرین) و احسان نیازی گردانندگی می‌شد.

و اما شعر عصیان‌گر

عصیان در شعر، موردی است که کمتر به آن پرداخته شده است. عصیان‌گری و بیان هنجارشکنانه در شعر فارسی از گذشته‌ها وجود داشته است. نمونه‌هایی از هنجارآفرینی‌های محتوایی را می‌توان در شعرهای مولانا، سعدی، عبید زاکانی و سایرین به وفور یافت و اما شاعران امروز نیز در متن عصیان محتوایی و شکلی در شعر کارهای فراوانی کرده‌اند. در گسترده‌ی شعر امروز فارسی، نمونه‌های فراوانی از عصیان و فرار از هنجارها و قاعده‌ها فراوان دیده می‌شود. آنچه را که شب شعر آمستردام

عصیان در شعر و شاعران

عصیان در شعر می‌تواند به سادگی شکستن یک هنجار شکلی در شعر باشد و یا هم می‌تواند به گستردگی مطرح‌ساختن مسایل اجتماعی دست‌وپا گیر باشد. شکستن وزن در شعر، فرار از قاعده‌های شکلی شعر، به هم‌ریختگی محتوای شعر و یا هم مطرح‌ساختن مباحث ایروتنیک، خداستیز، قانون‌گریز و سایر موارد در طول تاریخ ادبیات به عنوان نمونه‌هایی از عصیان شناخته شده‌اند.

صنم عنبرین

شمار شاعرانوان در این برنامه نیز رنگ بیشتری داشت. بانو تانیا عاکفی که از او به عنوان زنی عصیان‌گر در شعر امروز افغانستان نام برده می‌شود، یکی دیگر از اشتراک کنندگان بود. هم‌چنان حمیده میرزاد، بانو ساغر مژگان و بانو میترا عاصی (همسر قهار عاصی) نیز فضای این شب شعر را رنگین‌تر ساخته بودند.

محمدشاه فرهود، یکی از نویسندگان و منتقدان ادبی افغانستان، زمینه‌های عصیان را در شعر از زمان مولانا تا امروز بررسی کرد. به باور او، همواره نوعی هم‌زادپنداری میان عصیان و شعر وجود داشته است و فضای شعر همواره یک فضای هنجارشکن بوده است. این خصوصیت را در شعر اکثر متقدمین و متأخرین می‌شود دریافت.

سهراب سیرت نیز عصیان را در شعر مولانا بررسی کرد. به باور آقای سیرت، امروز که امروز است حتا نمی‌شود پندارها و شعرهای مولانا را که بار ایروتنیک دارند، در بسیاری از جوامع به راحتی بیان کرد. به قول آقای سیرت، پرداختن به ایروتنیزم نوعی هنجارشکنی و عصیان بود که مولانا سده‌ها پیش به آن پرداخت.

مهمانی که عطر خانه آورده بود و از کابل در این برنامه شرکت کرده بود، پرویز کاوه یکی

ارایه دهند. شعر، اما، تنها مایه‌ی این برنامه‌ی فرهنگی نبود. مباحث و سخنرانی‌ها در زمینه‌ی عصیان‌گری در شعر از گذشته‌های شعر پارسی تا امروز، طنز، موسیقی سنتی و موسیقی نو با مایه‌های اعتراضی از دیگر ویژگی‌های این جلسه‌ی فرهنگی بودند.

شاعران نسل نو افغانستان از کشورهای اروپایی دور هم جمع شده بودند و به باور بسیاری از این شاعران این یگانه همایش فرهنگی در بیرون از مرزهای افغانستان است که می‌توان شمار زیادی از شاعران را در آن دید. شاعران و هنرمندانی از افغانستان، انگلستان، فرانسه، آلمان، اتریش، ناروی و هلند در این نشست گرد هم آمده بودند.

سهراب سیرت، ابراهیم امینی و شهیر داریوش سه شاعر متفاوت نسل نو در این برنامه حضور داشتند. این سه شاعر به دلیل این که پیوندهای‌شان با افغانستان هنوز خیلی تازه است و هنوز عمر زیادی را در اروپا به سر نکرده‌اند، توانسته‌اند بیشتر از سایر شاعران مقیم اروپا رابطه‌های‌شان با حوزه‌های ادبی افغانستان را حفظ کنند. البته پیش از این نیز شاعرانی که مدتی بیشتری در اروپا به سر کرده‌اند نیز پیوند فرهنگی خوبی میان شعر پارسی در اروپا و شعر افغانستان ایجاد کرده بودند.

شهری عصیان‌گر در شمال‌غربی اروپا این بار محل بحث‌های مرتبط به شعرهای عصیان‌گر و عصیان در شعر شد. آمستردام هفته‌ی پیش میزبان شمار از شاعران و نویسندگان و هنرمندان افغان بود. شماری از افغان‌های مقیم هلند، کانونی راه انداختند و این کانون در یک سال از عمرش توانست یکی از بزرگ‌ترین همایش‌های ادبی افغان‌ها در اروپا را برگزار کند. کانون شاعران و نویسندگان افغانستان در هلند که مقر آن در شهر آمستردام است، این بار توانست با راه‌اندازی شب «عصیان در شعر» فصل نوی از رابطه‌ها و مناسبات فرهنگی افغان‌ها را در اروپا بازگشاید.

محل برگزاری همایش «عصیان در شعر» یکی از مراکز تجمع یکی از مناطق مربوط به شهر هلند بود. این محل که در واقع میزبان رویدادهای فرهنگی اجتماعات خرد و کوچک هلندی‌ها و مهاجران است، در شمال آمستردام واقع شده است. شاید برای نخستین بار افغان‌های مقیم اروپا با چنین تنوعی از میزان اشتراک‌شان از کشورهای مختلف، برنامه‌ای را در گستره‌ی ادبیات ساختند و شکل دادند.

دست‌اندرکاران این همایش نیز تلاش زیادی کردند تا یک برنامه‌ی متفاوت از کار فرهنگی

غنی

از توافق با حکمتیار پشیمان است

شماری از منابع معتبر به روزنامه ۸ صبح گفته‌اند که رییس جمهور غنی از توافق صلح با حزب اسلامی به رهبری گلبدین حکمتیار به شدت پشیمان و نادم است و به همین خاطر تا کنون هیچ یک از مواد توافق‌نامه صلح با آقای حکمتیار جنبه عملی نگرفته است.

توافق‌نامه صلح با حزب اسلامی گلبدین حکمتیار در اول ماه میزان سال جاری خورشیدی در کابل میان سیداحمد گیلانی رییس پیشین شورای عالی صلح، محمدحنیف اتمر، مشاور امنیت ملی افغانستان، عطاالرحمان سلیم منشی شورای عالی صلح به نمایندگی از دولت افغانستان و محمدکریم امین به نمایندگی از گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی در کابل امضا شد. این توافق‌نامه در سه فصل و ۲۶ ماده ترتیب شده که بر اساس آن در بدل دست کشیدن پیروان حزب اسلامی از جنگ، دولت افغانستان متعهد به اعطای مصونیت قضایی به آقای حکمتیار و دیگر رهبران حزب وی شده بود.

بر اساس این توافق، دولت افغانستان همچنین به رهایی آن عده از اعضای حزب اسلامی که به جرم اقدامات ضد امنیتی در زندان‌های دولت افغانستان به سر می‌برند، متعهد شده بود. حذف نام آقای حکمتیار از لیست سیاه سازمان ملل متحد نیز از دیگر وعده‌هایی بود که دولت افغانستان به آن متعهد شده بود.

در همین حال، یک منبع نزدیک به ریاست جمهوری می‌گوید: «یک سلسله شرایط از جانب ریاست جمهوری در رابطه به خلع سلاح افراد حکمتیار مطرح شده بود که تا کنون انجام نشده است.»

این منبع که نمی‌خواهد نامی از او برده شود، می‌گوید که حزب اسلامی برخی توقعات «بالا بلند نیز داشت. این توقعات شامل ایجاد شهرک‌های رهایی می‌شد اما رییس جمهور با این خواست‌ها موافق نیست.»

در همین حال، اکرم خیلواک مشاور رییس جمهور در امور سیاسی به ۸ صبح می‌گوید: «هیچ گونه تغییری در توافق با

شورای امنیت سازمان ملل، از حذف نام رهبر حزب اسلامی از فهرست سیاه این شورا، انتقاد کرده بود.

حالا که حدود شش ماه از امضای توافق میان حزب اسلامی و دولت افغانستان می‌گذرد، هیچ یک از مواد این توافق‌نامه عملی نشده است و به همین دلیل نیز آقای حکمتیار نتوانسته است تا از خفا بیرون شده و یا از مخفی‌گاه خود در پاکستان به افغانستان برگردد.

منابع به روزنامه ۸ صبح می‌گویند که یکی از دلایل پشیمانی رییس جمهور غنی این است که با وجود امضای توافق صلح با حزب اسلامی گلبدین حکمتیار، بسیاری از گروه‌های مسلح حامی این حزب در شماری از مناطق کشور علیه دولت افغانستان تاکنون دست از جنگ نکشیده‌اند. در برخی مناطق دیگر کشور نیز که تصور می‌شد حزب اسلامی نقش و نفوذ دارد، بعد از امضای توافق‌نامه صلح خلاف، آن به اثبات رسیده است. یعنی آن طوری که ادعا می‌شد، حزب اسلامی از توانایی لازم نظامی در بسیاری از مناطق افغانستان برخوردار نیست، زیرا اکثریت اعضای مسلح این حزب یا در کنار طالبان می‌جنگند و یا عضویت داعش را کسب کرده‌اند.

منابع هم‌چنان به روزنامه ۸ صبح گفته‌اند که آقای غنی زیر فشار شدید شماری از اعضای اسبق حزب اسلامی که اکنون در حکومت افغانستان دارای مناصب بلندی هستند قرار گرفته است تا از عملی شدن این توافق‌نامه سر باز زند. به قول منابع، این مقام‌های دولت افغانستان تصور می‌کنند که بازگشت حکمتیار به صحنه سیاسی افغانستان باعث تضعیف موقعیت آنان و سبب خواهد شد تا آنان نقش و نفوذ خود را بر آن عده از شبکه‌های جدا شده از حزب اسلامی که در حال حاضر در اختیار آنان است، از دست بدهند. روزنامه ۸ صبح به دلیل حساسیت موضوع از افشای نام این مقام‌ها خودداری می‌کند، زیرا با

وجود تماس‌های مکرر با این افراد هیچ یک از آنان حاضر به تأیید و یا رد این مسأله نشدند.

منبعی به ۸ صبح گفته است که تأخیر در تطبیق مواد توافق‌نامه صلح با حکمتیار باعث ناراحتی هیأت مذاکره کننده حزب اسلامی نیز شده است و آنان تلاش دارند تا از طریق دیدار و گفتگو با شماری از شخصیت‌های سیاسی دیگر کشور، رییس جمهور غنی را به خاطر تطبیق سریع مواد این توافق‌نامه تحت فشار قرار دهند. به همین خاطر است که از چندی به این سو حبیب‌الرحمان حکمتیار، فرزند آقای حکمتیار و کریم امین مذاکره کننده ارشد این حزب مصروف دید و بازدید با شماری از شخصیت‌های سیاسی برجسته کشوراند. گفته می‌شود که آقای غنی به امید تحت فشار قراردادن جمعیت اسلامی و دیگر گروه‌های سیاسی و جهادی که با سیاست‌های وی مشکل دارند، به امضای توافق‌نامه صلح با حکمتیار متوسل شد. اما برخلاف انتظار آقای غنی، امضای این توافق‌نامه نه تنها باعث ایجاد فشار سیاسی بر این گروه‌ها نگردید، بلکه سبب شد تا آقای غنی بیش از پیش تحت فشار این گروه‌ها قرار گیرد و نیز سبب شود تا انسجام بیشتری در میان این گروه‌های ایجاد گردد.

از سوی دیگر، با توجه به امیدی که بازگشت آقای حکمتیار به صحنه سیاسی در میان اعضای این حزب ایجاد کرد، شماری از شبکه‌های غیر فعال این حزب در شهرهای مختلف کشور فعال شدند و این بر نگرانی آقای غنی بیش از پیش افزود. این مسأله باعث ایجاد نگرانی در حلقه حاکم در ارگ شده و این تصور را ایجاد کرده است که بازگشت حکمتیار به صحنه سیاسی می‌تواند شانس پیروزی احتمالی آقای غنی و یا یکی از حامیان وی را در انتخابات آینده نیز محدود سازد.

طرح نامناسب لباس برای دختران دانش آموز

فروتن آزاد

است که لباس خیلی دراز و کشال بپوشد. اگر او مثلاً با این لباس از سر جوی بگذرد، حتماً می‌افتد. این لباس زیر پایش گیر می‌کند. با این لباس اصلاً یک دختر دانش آموز نمی‌تواند، تند تند را برود، نمی‌تواند تشناب برود، نمی‌تواند در صورت لزوم، بدود.

اگر این طرح اجرایی شود، دختران دانش آموز در قفس محصور می‌شوند. وزارت معارف و بخش‌های گوناگون آن باید از کنترل افراط‌گرایان بیرون شود. در گذشته این وزارت در کنترل یکی از تنظیم‌های بنیادگرا بود. آقای فاروق وردک تمام مقره‌های این وزارت را بر مبنای تعاملات و روابط تنظیمی انجام می‌داد. به همین دلیل است که در متن و ساختار آن وزارت افراطی‌های جا گرفته‌اند که می‌خواهند تمام مکتب‌های افغانستان را شبیهی «مدرسه‌ی حفصه‌ی اسلام‌آباد» بسازند. این مدرسه که در قلب شهر اسلام‌آباد و در جوار یک مسجد مشهور قرار داشت، برای طالبان اناث علوم دینی آموزش می‌داد و یونیفورم این طالبان اناث هم شبیه به همین یونیفورم می‌بود که حالا وزارت معارف برای دانش‌آموزان دختر طراحی کرده است. شاگردان این مدرسه هر روز در جاده‌های می‌برآمدند و به مردم محل مزاحمت می‌کردند. آنان زنان و دختران راه‌گذرا را به نادیده گرفتن احکام شرعی متهم می‌کردند. در ماه‌های آخر سال ۲۰۰۷ شاگردان این مدرسه، با پولیس و نیروهای نظامی پاکستان درگیر شدند و از متن آن جریان‌های افراطی مثل طالبان پاکستانی ظهور کرد.

حلقات تندرو و افراطی قصد دارند که محتوای نصاب درسی مکتب‌های افغانستان را هم به شبیه به مدارس پاکستانی بسازند.

آنان می‌خواهند که مکتب‌های افغانستان نصاب درسی‌شان را از مدرسه‌های افراطی‌پرور حقانی، فریدیه، حفصه و دیگر مدارس پاکستان، کاپی کنند. آنان حتماً قصد دارند که در آینده هر مکتب و دانشگاه افغانستان، در آینده افراطی و انتحاری تربیت کند. اگر به این حلقات فرصت داده شود، از تربیت آدم‌کش هم ابا نمی‌کنند.

چند ستاژ شفاخانه‌ی ۴۰۰ بستر که در آن‌جا قتل عام بر پا کردند، مثل همین افراطی‌ها می‌اندیشیدند. باید وزارت معارف افراطیون را مهار کند. مردم افغانستان و خانواده‌هایی که دختران‌شان را به مکتب‌ها می‌فرستند، همه خداپرستانند و دین‌دار اند. اما آنان فهم ایدئولوژیک و سیاسی از دین ندارند و بنا بر این لزومی ندارد که پوشش مورد نظر افراطیان به دختران‌شان تحمیل شود.

دولت افغانستان به جامعه‌ی جهانی در هر نشست جهانی تعهد داده است که نقش اجتماعی و سیاسی زنان را بیشتر می‌سازد و بر مبنای معیارهای مدرن، ظرفیت‌های زنان را تقویت می‌کند تا در روندهای اجتماعی، سیاسی و فرهنگی کشورشان سهم بگیرند، اما پوششی که وزارت معارف برای دختران دانش‌آموز طراحی کرده، با این تعهد سازگار نیست. این پوشش بیشتر دختران را منفعل و منزوی می‌سازد. بیشتر کاربران زن شبکه‌های اجتماعی به این نوع پوشش اعتراض کرده‌اند. وزارت معارف باید این اعتراض‌ها را بشنود، تعهدات افغانستان در برابر جامعه جهانی را در نظر بگیرد و در مشورت با زنان تحصیل کرده و چیز فهم جامعه، در مورد طرح لباس دختران مکتبی تصمیم بگیرد.

معلمان مکتب‌ها و قشر مکتب خوانده‌ی جامعه مشورت شود. باید با زنان و دخترانی که تجربه‌ی متعلمی در شهرها و دهکده‌ها داشته‌اند، مشورت شود. وزارت معارف باید واکنش‌های کاربران شبکه‌های اجتماعی را در این مورد جدی بگیرد.

روشن نیست که کسانی که این نوع لباس را طراحی کرده‌اند، چه در ذهن‌شان می‌گذشت. حتماً آنان معیارهای افراط‌گرایان را در نظر داشته‌اند. شاید منطق آنان این است که دل افراط‌گرایان و طرفداران طالبان را به دست بیاورند. اما این روش اشتباه است. طالبان با مکتب رفتن دختران مخالفاند، آنان نقش اجتماعی و سیاسی زن را قبول ندارند. آنانی که ادبیات افراط‌گرایان را خوانده‌اند می‌دانند که دشمنی آنان با نقش‌های اجتماعی و سیاسی زنان بسیار عمیق است. بنا بر این هر چه که لباس دختران را نزدیک به معیارهای طالبان، طراحی کنید، این گروه و طرفداران‌شان راضی نمی‌شوند.

در طراحی لباس دختران باید نیازهای دختران دانش‌آموز و معیارهای انسانی مدنظر گرفته شود. برای یک دختر دانش‌آموز مکتب‌های ابتدایی چه ضرور

داریم. ما بسیار پیش از عربستان و قطر، نهضت باسوادسازی بانوان داشتیم. هر چند این نهضت‌ها در مقایسه با جنبش‌های اجتماعی کشورهای دیگر، خیلی ضعیف بود، اما باز هم با توجه به استانداردهای کشوری مثل افغانستان، خیلی پیش‌رو بود. برای طراحی یونیفورم دختران دانش‌آموز، باید با زنان تحصیل کرده، فعالان مدنی،

لباسی که برای شاگردان دختر مکتب‌ها طرح شده است، بسیار مسخره است. خیلی خوب است که طرح این لباس منتشر شده است تا جامعه در مورد آن نظر بدهد. این جا نه عربستان است نه قطر و نه کویت. لباس دختران مکتب‌های افغانستان باید متناسب با آداب و رسوم این‌جا باشد. ما یک چند نسل زنان مکتب‌خوانده و تحصیل کرده

ترس و دلهره

حاصل ناامنی‌های اخیر

کلمه: فرهاد حقپار

زده است، متأسفانه حوادث اخیر کشور روحیه مردم را بسیار تضعیف کرده و امید داشتن زندگی بدون ناامنی را دارد از آن‌ها می‌گیرد. چشم دیدن از اوضاع ولایتی که در آن زندگی می‌کنم این است که مردم حتا دیگر کورسوی امیدی نسبت به آینده امن افغانستان ندارند.» نیک‌یار ادعا دارد که مردم باورشان را بر مدیریت بلندپایه‌های سیاسی و نظامی حکومت از دست داده‌اند و فقط در سطح محلی می‌توانند به چند مقام انگشت‌شمار نظامی گاهی اعتماد کنند و این مساله باعث شده تا افسردگی، نبود اقتصاد سالم، زندگی سراسر آشفته و پر از ترس و ده‌ها مشکل روانی و اجتماعی دامن‌گیر مردم شود. نیک‌یار می‌گوید: «من به عنوان یک خبرنگار در هلمند، دیگر به مشارکت سیاسی باورمندی خاصی ندارم و حکومت برای من به معنای چند ارگان با تشکیلات و سلسله‌مراتب و کاغذپرانی‌هایی بیش نیست و ناامنی‌های اخیر و حادثه‌های دل‌خراش بر زندگی من تأثیر ناگوار داشته است، آرامش ذهنی از من گرفته شده است و دوستان زیادی را چه به دلیل مهاجرت از ترس ناامنی‌ها و اوضاع بد کشور و چه بر اثر انفجارها و حوادث هول‌ناک از دست داده‌ام که خود آندوه بزرگی را برآیم به جای مانده است.»

نبی‌الله بینش از فعالان رسانه‌ای در بادغیس با اشاره به حوادث ناگوار امنیتی در کشور از حال و روز ولایت بادغیس می‌گوید: «ناامنی‌ها در بادغیس مساله‌ی تازه‌ای نیست، از نزدیک به ده سال به این طرف اوضاع امنیتی همواره در سطح کشور و به خصوص ولایت بادغیس دست‌خوش تغییراتی در جهت منفی بوده ولی به با آن هم مردم امیدواری خویش را نسبت به آینده کشورشان از دست نداده اما در سال‌های اخیر بدتر شدن وضعیت امنیتی نگرانی‌های را به وجود آورده در حالی که میزان این نگرانی‌ها تا قبل از سال ۲۰۱۴ در بادغیس به شدت محدود بود ولی حالا نگرانی‌ها میان باشندگان این ولایت به شدت نسبت به آینده این کشور افزایش یافته است.»

مراقب خودت باش

از سوی دیگر ناامنی‌های اخیر در کشور هرات‌نشینان را نیز متأثر کرده است. برعکس کابل که باشندگان آن از انتحار و انفجار هم‌واره داغ‌دیده‌اند، هرات‌نشینان نیز از ترور، اختطاف و آدم‌ربایی رنج می‌برند. زهره وندا، نماینده پارلمان جوانان هرات در مورد وضعیت امنیتی این ولایت می‌گوید: «هرات در ماه‌های اخیر گواه حوادث ناگوار زیادی بوده است از جمله قتل‌های ناموسی، ترورهای سیاسی، محاکم صحرایی از جانب مخالفین مسلح دولت، خودکشی‌های متأثر از وضعیت امنیتی، سرقت‌ها و درگیری‌های مسلحانه در صرافی‌ها و طلا فروشی‌ها و سرقت‌های موتورها، موبایل‌ها و اشیای خانه‌ها که در مقابل موارد ذکر شده بسیار ناچیز اند و به چشم نمی‌آیند.» خانم وندا می‌گوید از این حوادث افراد زیادی متأثر می‌شوند.

شایسته و دارای مهارت‌های لازم در ارگان‌های امنیتی در پوست‌های مهم امنیتی کشور گماشته شوند. او در ادامه می‌افزاید: «دولت زمانی موفق خواهد بود که در عرصه‌های مختلف، ضوابط را بر روابط ترجیح داده و در پی تبعیضات نژادی، منطقه‌ای، قومی و زبانی نباشد و تنها معیار را شایسته‌سالاری تعیین کند و آن را در اولویت‌های کاری خویش قرار بدهد که در این زمینه دولت افغانستان تا اکنون ناکارآمد به اثبات رسیده و نتوانسته آن‌چه را که خواست و آرزوی مردم از دولت می‌باشد برآورده کند.» حنیف یکی از افرادی است که در غزنی زندگی می‌کند. او ادعا دارد که هم‌روزه با شنیدن خبرهای انفجار و انتحار، هیچ امیدی ندارد تا در افغانستان زندگی کند. حنیف هم‌چنان با اشاره به حوادث ناگوار اخیر در کشور می‌گوید این وضعیت بیشتر جوانان را نگران ساخته است: «وضعیت کاروبار نیز تحت تأثیر وضعیت بد امنیتی کشور رفته و وضعیت اقتصادی مردم افغانستان خراب شده می‌رود و بیشتر قشر جوان از این ناحیه آسیب می‌بیند و نیروی جوان و کار نیز از کشور فرار می‌کنند. دولت افغانستان باید هرچه زودتر جلو ناامنی‌ها را در کشور بگیرد و گر نه زندگی در افغانستان ناممکن می‌شود.» منصور جهان از شهروندان دیگر افغانستان است که رویدادهای ناگوار امنیتی اخیر را سبب ناامیدی جوانان می‌داند. او هم‌چنان می‌گوید با به میان آمدن حکومت وحدت ملی انتظارات برای ثبات امنیتی در کشور بیشتر جنبه خیالی را به خود گرفته است: «در رابطه به وضعیت امنیتی در این اواخر به خصوص بعد از تشکیل حکومت وحدت ملی انتظارات بیشتر برای ثبات امنیت یا استحکام امنیت بود. ولی این انتظارات جنبه‌ی خیالی پیدا کرد تا عملی. ناامیدی‌ها روزبه‌روز در میان مردم به‌خصوص میان جوانان بیشتر و بیشتر شده چون امیدی به آینده جوان وجود ندارد چون بیشتر کارها سلیقه‌ای، سمتی و حزبی صورت می‌گیرد.» بابر ایٹوک از دانشجویان فاریابی ادعا دارد که وضعیت امنیتی فعلی کشور نسبت به حکومت پیش چندین‌برابر نگرانی‌های مردم را افزایش داده است. آقای ایٹوک می‌گوید: «من که خودم از فاریاب هستم، اگر کدام کسی از عزیزانم به کابل برود، شاید بارها برایش زنگ بزنم. این همان نتیجه انتحار و انفجار در کشور است. هیچ معلوم نیست که این کشور به‌دست کی‌ها خواهد ماند. طالب یا داعش و یا هم به‌دست اراکین سست دولتی.»

ضعف مدیریت در حکومت

از سوی دیگر شماری از شهروندان افغانستان ناامنی‌های اخیر را ربط مستقیم به ضعف مدیریتی در حکومت وحدت ملی می‌دهند. آن‌ها به این باوراند که ناامنی‌های اخیر در کشور، نشان‌دهنده ضعف مدیریت در سطح سیاسی و نظامی کشور است. عزیز نیک‌یار فعال رسانه‌ای در هلمند می‌گوید: «ناامنی‌های اخیر کشور، چهره ضعیف حکومت را به خوبی برای مردم نشان داد و نیشخندی جدی به حکومت وحدت ملی

بیدار ساخته است. فرهاد امان دانشجوی حقوق و علوم سیاسی در کابل، ادعا دارد که ناامنی‌های اخیر در افغانستان هر روز شهروندان را ناامید ساخته و ذهن آن‌ها را درگیر این پرسش می‌سازد که آیا دوباره به خانه بروند گشت فرهاد می‌گوید: «در حقیقت این یک واقعیت انکارناپذیر است که هراس‌افگنی و ایجاد وحشت بالای همه افراد یک جامعه که به روال عادی به زندگی خود ادامه می‌دهند، تأثیرت خیلی منفی و مایوس‌کننده را دارد و مردم را همه روز ناامید می‌سازد. از این که آیا شانس برگشتن و ملاقات اعضای خانواده خود را دیگر نخواهند داشت و یا این که بعد خروج از منزل شاید مورد هدف حملات بزدلانه گروه‌های هراس‌افکن قرار خواهند گرفت، هر روز با ترس و ناامیدی آغاز می‌کنند.»

فرهاد دولت افغانستان را مکلف به تأمین امنیت تمامی شهروندان دانسته و می‌گوید باید در گزینش کادرهای امنیتی از دقت بیشتر کار گرفته شود تا افراد مجرب و

در آستانه سال جدید خورشیدی قرار داریم اما تا اینک سال ۱۳۹۵ برای شهروندان افغانستان از لحاظ امنیتی پایان خوشی نداشته است. حوادث اخیر در کشور از بُعد روانی ضربه‌ی شدیدی بر شهروندان افغانستان وارد کرده است که حتا شماری‌ها نمی‌فهمند وقتی از خانه بیرون می‌شوند، بر می‌گردند یا خیر.

در کنار انتحار و انفجارهایی که همه روزه در ولایت‌های مختلف به ویژه در کابل رخ می‌دهد، دلهره و ترس را در وجود شهروندان افغانستان بیشتر می‌سازد. شماری از شهروندان افغانستان در گفتگو با روزنامه ۸ صبح نگرانی‌شان را از بدامنی‌های اخیر افغانستان ابراز داشته و می‌گویند دیگر با خاطر جمع سر را به بالین نمی‌گذارند. آنان می‌گویند دیگر هیچ‌جا برای‌شان مصون نیست. آن‌ها انفجارها در شفاخانه، مساجد، سالون عروسی، بازار و سایر جاهای دیگر را مصداق حرف‌های‌شان می‌پندارند. شماری از شهروندان افغانستان می‌گویند حوادث امنیتی اخیر در کشور، حس مایوسی و ناامیدی را در روان‌شان

مسوولان ریاست عمومی تصدی مواد نفتی می‌گویند که در سال روان، درآمد این اداره افزایشی نزدیک به چهار صد میلیون افغانیگی به وجود آمده است.

ولید تمیم، رییس تصدی عمومی مواد نفتی و گاز وزارت تجارت و صنایع در یک کنفرانس خبری دیروز گفت که رقم عواید این اداره در سال گذشته به ۲۱۹ میلیون افغانی می‌رسید.

وی گفت: «امسال درآمد ما به ۵۹۰ میلیون افغانی می‌رسد که نسبت به سال گذشته، افزایش بیش از سه صد میلیون افغانی را نشان می‌دهد.»

او پروسه گزارش‌دهی شفاف روزانه، تفاهم‌نامه حمایت قاطع، به کرایه‌دادن تانکرهای تیل دولتی و نظارت دقیق از جریان کار کارمندان اداره‌های ریاست تصدی را عوامل رشد درآمدشان خواند.

وی افزود: «هر مقداری تیلی که از بندرها وارد کشور می‌شود، ما ارقام آن را دقیق می‌گرفتیم و حق‌الخدمت بندری که یکی از منابع عایداتی غیراساسی ما است، آن درآمد را دقیق نظارت می‌کردیم.»

به گفته مسوولان در این نهاد، یک‌صدوسیزده تانک تیل دولتی در کشور وجود دارد.

رییس تصدی مواد نفتی می‌گوید: «تانک تیل‌های دولتی، به سکتورهای خصوصی به کرایه داده می‌شود و تنها از هشت تانک تیل نسبت به سال گذشته، عواید ۶۰

افزایش ۳۷۰ میلیونی در آمد تصدی مواد نفتی

کلمه: حسین حیدری

کشور کمک می‌کند. ریاست تصدی مواد نفتی برای جلوگیری از تخطی تاجران و تیل‌فروشان شماره‌های عامه را نیز در ولایت‌ها فعال کرده است تا افرادی که به مشکل مواجه می‌شوند، به تیم سیار این اداره تماس گرفته، مشکل خود را در میان بگذارند.

تیم‌های تحقیق را کمک می‌کنیم

مسوولان ریاست تصدی و مواد نفتی هم‌چنان گفتند که کتابی را تا یک ماه آینده چاپ می‌کنند که تمام معلومات از تولید، انواع مواد نفتی، اجراء روزانه، حساب مالی و تمام تشکیلات اداره نفتی را در آن اضافه می‌کنند تا معلومات کافی را برای تحقیق و برای برنامه‌های احصایه‌ای، ارایه کرده باشند.

در همین حال محمدابراهیم شمس، رییس تصدی‌های وزارت مالیه می‌گوید که ریاست تصدی مواد نفتی مسوولیت حساب‌دهی به وزارت مالیه را دارد. او گفت که گزارش دادن برای شفافیت و حساب‌دهی سبب پیش‌رفت می‌شود.

هم‌چنان به گفته مسوولان در سال روان بیش از سه میلیون متریک تن مواد نفتی وارد کشور شده است. این مقدار نفت از کشورهای ازبکستان، قزاقستان و ایران وارد شده است.

هم‌چنان پنجاه‌وپنج حساب بانکی را به شکل آن‌لاین و مرکزی، تعرفه‌های جدید با کد مشخص را ساخته‌اند تا زمینه فساد کم شود.

مصونیت تانک‌ها

ولید تمیم می‌گوید که به فرمان معاون دوم ریاست اجرایی، طرح مصونیت تانک تیل‌ها و ذخایر آن را هم آماده کرده‌اند.

او گفت که احداث تانک تیل‌ها و ذخایر آن باید بر اساس معیارهای محیط زیستی و مصونیت تکنیکی ساخته شود.

وی افزود که بعد از این تانک تیل‌هایی که ساخته می‌شود، مصون بوده و در زیبای شهر و بهبود اقتصاد

درصد رشد کرده است.»

تصدی مواد نفتی، یکی از فاسدترین اداره‌ها

رییس تصدی مواد نفتی می‌پذیرد که این اداره یکی از «فاسدترین» اداره‌های کشور بوده است.

او گفت: «از نگاه مالی و از نگاه نام و نشان بیرونی [ریاست تصدی] به نام فاسدترین اداره قلم‌داد می‌شود، ما کار خود را از سوانح کارمندان شروع کردیم، کارمندان خود را زیر نظارت قرار دادیم و ظرفیت‌ها را بررسی و بیش از ۱۷۰ نفر را تغییر و تبدیل کردیم، سیستم گزارش‌دهی روزانه، هفته‌وار و ماه‌وار را ساختیم. هر بیلاس ما در ختم ساعت‌کاری بسته می‌شود و کارمندان می‌فهمند که روزانه چقدر تیل صادر و وارد کرده‌اند.»

www.8am.af

www.facebook.com/8am.af

Twitter: @HashtSubhDaily

صبح

صاحب امتیاز:

مدیر مسوول:

معاون مدیر مسوول:

تحلیگر ارشد:

دبیر بخش سیاسی:

دبیر بخش ادب و فرهنگ:

سنجر سهیل sanjarsohail@yahoo.com

پرویز کاوه parwiz_kawa@yahoo.com

مجتبی هاشمی ۰۷۶۶۶۴۴۶۶۴ sayedmujtaba_hashemi@yahoo.com

فردوس کاوش

فریدون آژند ۰۷۹۷۴۱۶۰۶۲

شایان فریور ۰۷۰۰۷۰۹۰۹۸ shayanfa@gmail.com

Publisher:

Sanjar Sohail sanjarsohail@yahoo.com

Editor-in-Chief:

Parwiz Kawa parwiz_kawa@yahoo.com

Deputy Editor -in-Chief:

Mujtaba Hashemi

+93 766644664

ویراستاران:

خبرنگاران:

هماهنگی خبر:

صفحه آرایی:

ویراست:

پذیرش اعلان:

نشانی پستی:

نشانی دفتر کابل:

ایمیل روزنامه:

نورالعین و بهروز خاوری

وحید پیمان، سهیلا وداع خموش، سردار داهی، زینب فرمند

ظفر شاه رویی ۰۷۹۹۳۱۹۵۳۴

خبیر رحیمی - مصطفی سروری - مهدی فرهاد - غلامرضا مجیدی

احمدضیا محمدی

۰۷۰۸۱۴۴۰۴۷

صندوق پستی ۱۹۱۱، پسته‌خانه مرکزی، کابل، افغانستان

ایستگاه برج برق، سرک کلوله‌پشته، ناحیه چهارم، کابل

Afghanistan_8am@yahoo.com

صبح در ویرایش و پیرایش مطالب وارد دست باز دارد.

به جز سرمقاله، آرای مطرح شده در مقالات به نویسندگان آن برمی‌گردد.

مژده به اداره های دولتی. مؤسسه های داخلی و خارجی

تا اکنون کارمندانی که تنخواه ماهانه شان را از طریق عزیزبانک دریافت کرده اند، از ما خوشنود استند: چون عزیزبانک به «سرعت و دقت» تأکید دارد. شما هم می توانید در عزیزبانک برای کارمندان تان «حساب معاش» ایجاد کنید و از خدمات رایگان ماشین های انومات صرافتی ما بهره مند شوید.

عزیزبانک، بانک مورد اعتماد همه

www.azizibank.af 1515

می رود، روزانه وقتی از خانه پا به بیرون می گذارم شاهد نگرانی ها، اضطرابها و نصایح مادرم می شوم و به الفاظی چون مراقب خودت باش، دیر خانه نیایی، وسط روز (چاشت روز) تنها جایی نروی، در اماکن عمومی و شلوغ کم تر حضور پیدا کنی و امثالهم گوش فرا می دهی. این وضعیت اسفناک اگر هم چنان ادامه پیدا کند باعث افزایش نگرانی های مردم، متروکه شدن شهر و فرار مردم می شود. عبدالناصر گلرانی رییس سازمان خط نو هرات به این باور است که همه ساله بر اثر منازعه های مسلحانه و حمله های انتحاری، افراد غیرنظامی زیادی در افغانستان جانهایشان را از دست می دهند و این روند نسبت به سالهای قبل افزایش یافته است. آقای گلرانی در مورد حوادث امنیتی اخیر کشور می گوید: «حوادث اخیر به شدت باعث ضعیف شدن روحیه مردم کشور شده است، دشمن از هیچ اصولی در جنگ پیروی نمی کند و دست به جنایات بزرگ حقوق بشری می زند. اما سازمان های بین المللی نباید بی تفاوت باشند و همکار کشور افغانستان برای از بین بردن مخالفین حکومت باید باشند. در بیشتر وقتها ما مشاهده کرده ایم که دشمن از خانه های مردم ملکی به عنوان سپر در برابر نیروهای امنیتی ما استفاده کرده اند و متضرر اصلی مردم بی گناه کشور می باشند.»

گونه جدی تعقیب و جستجو نکنند؛ بی اعتمادی مردم نسبت به نهادهای امنیتی به پایین ترین حد خود خواهد رسید.»

نگرانی ها از حوادث ناگوار امنیتی در حالی از سوی شهروندان افغانستان ابراز می شود که رییس مجلس نمایندگان افغانستان نامنی ها و ناتوانی نهادهای امنیتی کشور را برای جلوگیری از رویدادهای امنیتی برای حکومت شرم آور می داند. هم چنان شماری از نمایندگان مجلس در تلاش جمع آوری امضا برای استیضاح مسوولان امنیتی می باشند.

در شب و روزهایی که شهروندان افغانستان خاطره آسوده ندارند یکی از باشندگان ولایت بلخ در صفحه فیس بوکش خطاب به رییس جمهور غنی و داکتر عبدالله عبدالله رییس اجرایی این گونه نگاشته است: «جناب اشرف غنی و عبدالله وضعیت امنیتی هر روز بدتر می شود. تابستان نارسیده، دشمنان مردم هر روز خون مردم بی گناه و بی دفاع را به زمین می ریزند. مردم از نان در دستخوان و از کار در بازار گذشته اند، نمی خواهند، اما امنیت می خواهند. حداقل نگذارید خون این مردم بی دفاع و بی گناه، بی دلیل و نا حق به زمین بریزد. مردم هنوز هم منتظر اند تا بر علاوه «تقیح کردن» واکنشی از شما ببینند.»

او هم چنان می گوید: «خفقان اوضاع به میزانی است که هر آن احتمال ترور یک شخص در این شهر

ترس و دلهره

حاصل ناامنی های اخیر

ادامه از صفحه ۹

جامعه به میان آورده و نگرانی های روحی و روانی را به همه شهروندان شدت بخشیده است. مردم نگاهشان نسبت به نهادهای امنیتی و کشفی تغییر یافته و معتقدند که تامین امنیت مراکز نظامی جدا شکننده به نظر می رسد. به تعقیب آن انفجار سرک تایمینی کابل، خود بیان گر نبود برنامه راهبردی امنیتی از سوی نیروهای امنیتی، استخباراتی و کشفی در نهادهای امنیتی است.» بصیراحمد دانشیار در ادامه می افزاید: «من معتقدم که اگر نهادهای امنیتی کشور برنامه های راهبردی و کارشوی موثر مبارزه با هراس افگنان را روی دست نگیرند، طراحان حملات خونین را در نطفه شناسایی نکنند، عاملان رویدادهای هراس افگانه را به

در همین حال بصیراحمد دانشیار استاد دانشگاه هرات به این باور است که رویدادهای خونین اخیر در کشور تأثیرات ژرفی را بر روان شهروندان افغانستان گذاشته است. آقای دانشیار هم چنان ادعا دارد که رویدادهای پی در پی، اعتماد مردم را نسبت به تامین امنیتشان از سوی مسوولان امنیتی به کم ترین حد ممکن رسانده و روحیه بی اعتمادی را در میان بیشتر شهروندان افغانستان را تقویت بخشیده است. آقای دانشیار در مورد حمله شفاخانه سردار داوود می گوید: «حمله خونین مهاجمان مسلح به شفاخانه ۴۰۰ بستر، مکانی که هرگز تصور برنامه ریزی چنین حملات هراس افگانه در آن تداعی نمی شد، ترس و دلهره را میان همه اقشار

نیروهای افغانستان وارد کرده اند. و گزارشها می رسند که آن ها این کارها را به کمک ایران و روسیه، که چیزی بیشتر از دیدن شکست ایالات متحده در افغانستان نمی خواهند، انجام می دهند.

القاعده و شبکه حقانی منافع ما را در افغانستان و فراتر از آن، تهدید می کنند. داعش می خواهد پناهگاه دیگری بسازد که از آن بتواند حملاتش را پلان و عملی کند.

علاوه بر آن، تلاش های ایالات متحده برای مقابله با این تهدیدهای تروریستی، دایما از سوی پناهگاه های تروریست در پاکستان، که به حمله به مناطق مرزی و کشتن نیروهای امریکایی می پردازند، خنثا شده است. بدتر شدن روابط میان پاکستان و افغانستان، این مشکل را دشوارتر خواهد کرد.

رییس جمهور ترامپ فرصت مهمی دارد تا صفحه را ورق بزند، ابتکار را در دست بگیرد و مقابل دشمنان تروریست ما بجنگد. برای انجام این کار، ایالات متحده باید پیامدها، شیوه ها و منابع آن را در افغانستان، در نظر بگیرد. هدف ایالات متحده در افغانستان همان چیزی است که در ۲۰۰۱ بود: جلوگیری تروریست از استفاده قلمرو این کشور برای حمله به سرزمین ما. ما برای به دست آوردن این هدف، نهادهای دولتی و امنیتی افغانستان را حمایت می کنیم، تا آن ها قادر به ایستادن روی پاهای خودشان شوند، از کشور خود دفاع کنند و دشمنان مشترکمان را شکست دهند.

انجام موفقانه این کار نیازمند شمار درست افراد در جاهای درست با صلاحیت های درست و توانایی های درست است. ارزیابی ما براساس گفتوهای مان با فرماندهان میدانی جنگ، این است که استراتژی برای موفقیت، نیاز به نیروهای اضافی ایالات متحده و قوای ایتلاف و مقامات انعطاف پذیرتر دارد. هم چنان نیازمند حمایت پایدار از نیروهای امنیتی افغانستان است، تا توانایی های کلیدی شان بیشتر شود، به خصوص توانایی های تهاجمی آن ها، مثل نیروهای عملیات های ویژه، و حمایت هوایی برای شکستن بن بست ضروری است. ایالات متحده نزدیک به ۱۶ سال است که در افغانستان در جنگ به سر می برد. شاید بعضی امریکایی ها از جنگ طولانی خسته شده باشند، ولی ناگزیریم شاهد پیروزی این ماموریت باشیم. دیده ایم که وقتی هشیار نباشیم، چه اتفاقی می افتد. تهدیدهایی که مواجه هستیم، واقعی اند. و خطرها زیاد هستند - نه تنها برای زندگی مردم افغانستان و ثبات منطقه، بل برای امنیت ملی امریکا.

از دست داده اند.

ولی پس از یک دهه جنگ، جنرال جان نیکلسون فرمانده نیروهای امریکایی و قوای ایتلاف، ماه گذشته به کمیته قوای مسلح سنای امریکا گفت که جنگ افغانستان به بن بست رسیده است. رییس جمهور ترامپ و اداره او باید افغانستان را جدی بگیرند، چون جنگ علیه داعش، یا این بن بست می تواند منجر به شکست استراتژیک شود.

در این ماه، دو حمله همزمان از سوی طالبان در کابل انجام شد که ۱۶ کشته و ۴۰ زخمی در پی داشت. در شمال افغانستان، طالبان یک ولسوالی را به تصرف درآوردند. این عقب نشینی ها خسارات آزاردهنده ای را در کشور داشته است.

نیکلسون اخیرا گزارش بازرسی عمومی را تایید کرد که دولت افغانستان، اختیار تنها ۵۷ درصد ولسوالی ها را دارد. سال گذشته این رقم به ۷۲ درصد می رسید.

اشتباه نشود: افغان ها برای دفاع کشورشان از دشمنان مشترکمان، سرسختانه می جنگند. در عین حال، باید بپذیریم که ایالات متحده هنوز هم در جنگ علیه دشمنان تروریستی که به ملت ما در ۱۱ سپتامبر حمله کردند، و پیروان ایدئولوژیک آن ها، به سر می برد. ما باید بر این اساس، عمل کنیم.

متاسفانه، در سال های اخیر، ما دستان نظامیان مان در افغانستان را بسته ایم. به جای تلاش برای برد، ما فقط تلاش می کنیم تا نوازیم.

بارها و بارها، ما شاهد خروج نظامیان بودیم که این کار بیشتر به سیاست های ایالات متحده ربط داشت، تا شرایط میدان جنگ. تثبیت «سطوح مدیریت قوا» در افغانستان، هم چنان در عراق و سوریه، بیشتر به سنجش شمار سربازها است تا سنجش موفقیت. صلاحیت ها هم خیلی محدود بود. تا تابستان گذشته، نظامیان ما از هدف قراردادن طالبان ممنوع شده بودند، به جز بعضی شرایط فوق العاده حساس. در واقع، وقتی ما با داعش در سوریه و عراق می جنگیدیم، صلاحیت ها در افغانستان خیلی محدود بود و یک سال را در بر گرفت تا به نیروهای ایالات متحده اجازه ی حمله به گروه های جنگجو در افغانستان، داده شد.

در حالی که ما استراتژی «حفظ بن بست» را پیش گرفته ایم، خطر احتمالی به نیروهای افغان و ایالات متحده افزایش یافته، چون تهدیدهای تروریستی شدت گرفته است.

طالبان مرگبارتر و مرگ آورتر شده اند، قلمرو زیر کنترل شان را وسیع تر ساخته اند و تلفات سنگینی را بر

چرا برای پایان بخشیدن به بن بست

در افغانستان به قوای

بیشتر نیاز داریم؟

نویسندگان: جان مک کین رییس کمیته قوای مسلح سنای امریکا، و لیندسی گراهام عضو کمیته

منبع: واشنگتن پست

مترجم: اورنگ زیب بیضایی

برای دنبال کردن این مسوولیتها و مطمئن شدن از این که افغانستان دیگر هیچ گاهی لانه تروریست نخواهد شد، به افغانستان اعزام شدند. از آن زمان تا حال، بیش از ۲۰،۰۰۰ امریکایی و بیشتر از ۱،۰۰۰ سرباز از متحدها ناتوی ما، جانهایشان را در این ماموریت

در ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱، تروریست القاعده ۳۰۰۰ غیرنظامی معصوم را در خاک امریکا به قتل رساندند، در حالی که در پناه رژیم طالبان در افغانستان به سر می بردند.

در پاسخ به این حمله، نیروهای ایالات متحده و ناتو